

Imam Musa Kazim mir neka je na nj

<"xml encoding="UTF-8?">

IMAM MUSA KAZIM, mir neka je na nj!

Kratak osvrt na biografiju Imama Kazima, mir neka je na nj!

Njegovo ime bilo je Musa, a nadimak Kazim; njegova majka je plemenita žena po imenu Hamida, a otac mu je šesti Imam hazreti Sadik, mir neka je na nj. Rođen je 128. godine po Hidžri u Abvi (selo u okolini Medine), a šehadet je dosegao 183. (ili 186.) godine po Hidžri.

Halife Imamovi savremenici

Od 148. h.g., odnosno od šehadeta Imama Sadika, mir neka je na nj, počinje period imameta hazreti Kazima. Tokom tog perioda Imam je bio savremenik sa sljedećim halifama:

1. Mensur Devaneki (136-158. h.g.);
2. Muhammed poznat kao Mehdi (158-169. h.g.);
3. Hadi (169-170. h.g.);
4. Harun (170-193. h.g.);

U vrijeme smrti Imama Sadika, mir neka je na nj, na vlasti je bio poznati abasidski halifa, nasilnik Mensur Devaneki. Mensur je osoba koja je, kako bi učvrstio temelje svoje vlasti,

poubijao mnoštvo ljudi. Na tom putu nije samo šiije izvrgavao mučenjima, već su stradavali i fakihi i velike ličnosti sunitskog svijeta ukoliko bi mu se suprotstavljali. Tako je Ebu Hanifa, zbog krivice što je izdao fetvu u znak podrške Ibrahimu (sinu Abdullaha Mahda, inače vođa ustanka u Iraku), bičevan i bačen u tamnicu. Imam Kazim se nakon smrti svoga oca, kao dvadesetogodišnjak, suočio sa ovakvim vladarom nasilnikom koji se smatra jednim od najokrutnijih u islamskom svijetu ikada. Kad ga je Muhammed ibn Sulejman (upravnik Medine) obavijestio o smrti Imama Sadika, Mensur mu je ovako odgovorio: "Ako je Džafer ibn Muhammed odredio nekoga za svog nasljednika, pozovi toga sebi i posijeci ga." Međutim, uskoro mu od upravnika Medine stiže ovakav odgovor: "Džafer ibn Muhammed je u svojoj oporuci odabrao petoricu za svoje nasljednike, a to su: halifa Mensur Devaneki, Muhammed ibn Sulejman (dakle sam upravnik Medine), Abdullah ibn Džafer ibn Muhammed (stariji brat Imama Kazima), Musa ibn Džafer (mir neka je na nj) i Hamida (supruga Imama Sadika)." Na kraju pisma upravnik Medine se pita koga od nabrojanih bi trebao posijeci? Mensur nije mogao ni zamisliti da će se suočiti s ovakvom oporukom, te se silno rasrdi i reče: "Sad nikoga ne možemo ubiti!" Svakako, ovakva Imamova oporuka predstavljala je svojevrsan politički potez. Naime, hazreti Sadik, mir neka je na nj, još ranije je svog stvarnog nasljednika, narednog Imama, dakle hazreti Kazima, predstavio svojim odabranim sljedbenicima i članovima Alijeve obitelji. Međutim, s obzirom da je znao za mračne i opasne Mensurove namjere, sastavio je ovakvu oporuku kako bi zaštitio život sedmog Imama.

Čuvar Džaferovog sveučilišta

Analiza tadašnje situacije pokazuje da ne bi bilo opravdano poduzimati bilo kakve poteze i planove prema kojima bi Mensurova vlast pokazala osjetljivost. Stoga je Imam Kazim nastavio naučne aktivnosti svoga oca i ustrojio je vlastitu školu – ne onako obimnu kakva je bila Džaferova – i ondje se bavio odgojem izuzetnih učenika, budućih učenjaka i vrlih ličnosti. Sejjid ibn Tavus piše: "Velika skupina prijatelja i odabranih sljedbenika Imama Kazima, mir neka je na nj, te osobe iz obitelji Hašimija, okupljali su se kod Imama, slušali su njegove dragocjene riječi i bilježili odgovore koje je davao na pitanja prisutnih, te su zapisivali svaku presudu koju bi donio o nekom pitanju." Sejjid Amir Ali piše: "Godine 148. Imam Džafer sadik, mir neka je na nj, umro je u Medini, no njegova škola se, srećom, nije ugasila, nego je nastavio voditi njegov nasljednik i sin Musa Kazim, mir neka je na nj, te je ona sačuvala svoj sjaj." Ne samo da je Musa ibn Džafer u naučnom pogledu zasjenio sve učenjake i osobe koje su se bavile znanošću, nego je i po svojim moralnim kvalitetima i izvanrednim ljudskim osobinama spominjan među elitom i pukom. Svim učenjacima bio je dobro poznat njegov izvanredni život i svi su hvalili njegovu

visoko moralnu ličnost. Ibn Hedžr Hejtemi, poznati sunitski učenjak i muhadis, piše: "Musa Kazim bio je nasljednik učenosti i znanja svoga oca, i odlikovao se njegovim savršenim vrlinama i moralom. Zbog samilosti i izvanredne strpljivosti i razumijevanja koje je pokazivao (u svom odnosu prema neukim ljudima) stekao je nadimak Kazim (onaj koji suspreže srdžbu), i u njegovo doba niko mu u pogledu božanskih znanja, učenosti i milosrđa nije sezao ni do koljena."

Ideal uspostave islamske vlasti

Harun je znao da Musa ibn Džafer, mir neka je na nj, i njegovi sljedbenici njega smatraju uzurpatorom Poslanikovog hilafeta i vladarem tiraninom koji je silom i snagom preuzeo u svoje ruke ravnanje sudbinom muslimana. Znao je da ukoliko se oni ikad domognu dovoljne moći i snage, neće nimalo oklijevati da ga zbace s vlasti. Sljedeći razgovor između sedmog Imama i Haruna odlično prikazuje Imamove uzvišene ciljeve u pogledu uspostave islamske vlasti, a također nam predstavlja i Harunove prljave namjere. Jednog dana Harun (možda kako bi iskušao Imama i ispitao njegove stavove) reče sedmom Imamu da je spreman vratiti mu Fedek. Imam na to kaza: "Spreman sam preuzeti Fedek pod uvjetom da mi ga vratiš u njegovim punim granicama." Harun upita: "A koje su to njegove granice?", pa Imam reče: "Kažem li ti njegove granice, nikad mi ga nećeš vratiti." Harun je navaljivao i obećavao kako će učiniti šta god da treba. Onda Imam, mir neka je na nj, ovako odredi granice Fedeka: "Jedna granica – Aden; druga granica – Samarkand; treća granica: Afrika; četvrta granica: Urumija i Kaspijsko more." Sa svakom izgovorenom granicom Harun je bivao sve bljeđi, te naposljetku nije više mogao kontrolirati svoju srdžbu i reče: "Pa u tom slučaju meni neće ništa ostati!" Imam kaza: "Znao sam da nećeš prihvatiti, pa sam zato i izbjegavao da kažem." Ovakvim odgovorom Imam, mir neka je na nj, poručio je Harunu: Fedek je simbol posjeda islamske države. Prema tome, želiš li mi vratiti moje pravo, onda mi moraš predati sve teritorije islamske države. Tako, ovim razgovorom su na pravi način predstavljeni uzvišeni ciljevi Imama, mir neka je na nj.

Prikupljanje bejtul-mala

S druge strane, iako je naizgled vlast i moć bila u Harunovim rukama, on je vladao samo tijelima, ali ne i srcima ljudi. Vlast nad njihovim srcima, pak, pripadala je sedmom Imamu te su borbeni i prosvjetljeni muslimani, usljed svoje ljubavi prema Imamu, njemu predavali hums i ostali imetak koji je pripadao bejtul-malu. Harunu to nije bilo nepoznato i on je od svojih

doušnika primao izvještaje da Imamu Musi ibn Džaferu sa sve četiri strane prostranog islamskog svijeta pristiže imetak i materijalna dobra muslimana, te je on tako formirao vlastiti sanduk bejtul-mala.